

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

بررسی تأثیر آموزش واقعیت درمانی بر فرسودگی شغلی و
تاب آوری پرستاران بخش ویژه

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد روان پرستاری

نگارنده:

فرهاد میرزایی

استاد راهنما:

دکتر فاطمه نوغانی

استاد مشاور:

دکتر سید حمید شریف نیا

دکتر سهیل رحیمی

سال ۱۴۰۰

چکیده

عنوان: بررسی تأثیر آموزش واقعیت درمانی بر فرسودگی شغلی و تاب‌آوری پرستاران بخش ویژه

مقدمه: فرسودگی شغلی و تاب‌آوری که به عنوان اصلی‌ترین مولفه‌های شغلی در قرن ۲۱ در نظر گرفته شده‌اند، سبب مشکلات عدیده‌ای در ابعاد مختلف سلامت جسمی و روانی افراد می‌گردد. مطالعات نشان داده‌اند که این امکان وجود دارد که واقعیت درمانی بتواند متغیرهای شغلی را بهبود ببخشد. لذا این پژوهش حاضر با هدف تعیین تأثیر آموزش واقعیت درمانی بر فرسودگی شغلی و تاب‌آوری پرستاران بخش ویژه در سال ۱۴۰۰ انجام شده است.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه کارآزمایی بالینی بود. محیط پژوهش بخش آی سی یو بیمارستان‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران بود. در این مطالعه ۶۶ نمونه پرستاران شاغل در بخش آی سی یو بودند که به روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انتخاب شدند. بدین ترتیب از بین بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی تهران، شش بیمارستان به طور تصادفی انتخاب شد. در این پژوهش از روش تکمیل پرسشنامه اطلاعات مورد نظر جمع‌آوری شدند. پرسشنامه استاندارد ماسلاچ و مقیاس تاب‌آوری کانر و دیویدسون قبل از انجام مطالعه در هر دو گروه کنترل و مداخله تکمیل شد و مجدداً بعد از مداخله تکمیل شدند. پرسشنامه فرسودگی و تاب‌آوری شغلی نیز قبل از شروع جلسات آموزشی گروه آزمون و گروه کنترل توسط هر دو گروه تکمیل گردید. جلسات آموزشی در هشت جلسه ۷۵ دقیقه‌ای هفتگی انجام گرفت. روش مداخله به صورت پرسش و پاسخ و بحث گروهی و مشارکت حداکثری اعضای گروه انجام شد. به منظور دستیابی به نتایج اطلاعات جمع‌آوری‌شده، داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS25 تجزیه و تحلیل شد.

نتایج: نتایج مطالعه نشان داد که مداخله واقعیت درمانی سبب کاهش فرسودگی شغلی و ابعاد آن شده بود. هم‌چنین مطالعه حاضر نشان داد واقعیت درمانی سبب بهبود تاب‌آوری در گروه مداخله نسبت به گروه کنترل شده بود و این اختلاف از لحاظ آماری معناداری بود.

نتیجه‌گیری: مطالعه‌ی حاضر نشان داد که اجرای برنامه واقعیت درمانی بر تاب‌آوری و فرسودگی شغلی پرستاران بخش‌های ویژه اثر معنادار و حائز اهمیت (p < ۰/۰۵) داشته و برنامه تاب‌آوری می‌تواند فرسودگی شغلی و تاب‌آوری پرستاران را بهبود ببخشد.

کلیدواژه‌ها: واقعیت درمانی؛ فرسودگی شغلی؛ تاب‌آوری؛ بخش‌های مراقبت ویژه.

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

**The effect of reality therapy training on burnout and
resilience of intensive care unit nurses**

**"A thesis submitted as Partial fulfillment of the requirements for the Master of Science (MSc)
Degree"**

By

Farhad Mirzaei

SuPervisor

Dr. Fatemeh Noghani

Consultant

Dr. Soheil Rahimi

2021

Abstract

Introduction: Burnout and resilience, which are considered as the main components of the job in the 21st century, cause many problems in various dimensions of physical and mental health. The present study was conducted to investigate the effect of reality therapy training on burnout and resilience of specialty nurses.

Methods: The present study was a clinical trial. The research environment was the ICU of the hospitals of Tehran University of Medical Sciences. In this study, the samples were nurses working in the ICU who were selected by multi-stage cluster sampling. Thus, among the hospitals of Tehran University of Medical Sciences, six hospitals were randomly selected. In this study, the desired information was collected by completing a questionnaire. The standard Maslach questionnaire and Connor and Davidson resilience scale were completed before the study in both control and intervention groups and were completed again after the intervention. The burnout and job resilience questionnaire was completed by both groups before the training sessions of the experimental group and the control group. The training sessions were conducted in eight sessions of 75 minutes per week. The intervention method was done in the form of questions and answers and group discussions and maximum participation of group members. In order to obtain the results of the collected information, the data were analyzed by SPSS25 software.

Results: The results of the study showed that reality therapy intervention had reduced burnout and its dimensions. The present study also showed that reality therapy improved resilience in the intervention group compared to the control group and this difference was statistically significant.

Conclusion: The present study showed that the implementation of reality therapy program has a significant effect on resilience and burnout of nurses in special wards and resilience program can improve burnout and resilience of nurses.

Keywords: reality therapy, burnout, resilience, intensive care units